

Gemeente Vlaardingen

RAADSVOORSTEL

Registratienummer : 1708690
Datum besluit B&W : 12 maart 2019
Portefeuillehouder : F.G.C. Hoogendijk

Participatie in 2019

Vlaardingen, 12 maart 2019

Aan de gemeenteraad.

Welk besluit moet genomen worden?

Vaststellen raadsvoorstel 'Participatie in 2019'.

Wat is samenvattend de kern van dit advies?

Bij het vaststellen van het raadsprogramma (4 oktober 2018) is afgesproken dat per onderwerp in het raadsprogramma wordt gezien of en in welke mate participatie plaats kan vinden. In deze notitie wordt per onderwerp een voorstel voor participatie gedaan. Daarnaast wordt voorgesteld om deze raadsperiode een Participatieproeftuin in te richten, waarin we verschillende pilots op het gebied van participatie uitvoeren, en daarvan leren.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Toezegging wethouder Hoogendijk.

Welk resultaat wordt beoogd?

Vaststelling van het raadsvoorstel 'Participatie in 2019'.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

Deze notitie geeft uitvoering aan toezegging van de wethouder.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

Geen.

Waar moet rekening mee worden gehouden?

Financiën:

Dit raadsvoorstel bevat geen financiële consequenties. Op dit moment kan er niet specifiek gemaakt worden wat de participatiekosten per onderwerp zijn. Structurele middelen met betrekking tot participatie zijn in de meerjarenbegroting 2019 en verder opgenomen.

Gemeente Vlaardingen

Bijlagen

Naam van de bijlage
1. Participatie in 2019

Registratienummer Verseon
1703511

Burgemeester en wethouders van Vlaardingen,
De secretaris,

mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

De burgemeester,

mr. A.M.M. Jetten MSc

Gemeente Vlaardingen

RAADSBESLUIT

Registratienummer : 1708690
Datum raadsvergadering :

Besluit van de gemeenteraad van Vlaardingen

De gemeenteraad van Vlaardingen,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 maart 2019;

Gelet op:

De afspraak die bij het vaststellen van het raadsprogramma (4 oktober 2018) is gemaakt, om per onderwerp in het raadsprogramma te bezien of en in welke mate participatie plaats kan vinden.

Besluit:

Het raadsvoorstel 'Participatie in 2019' vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Vlaardingen, gehouden op

De griffier,

De voorzitter,

mr. A.M.M. Jetten MSc

Participatie in Vlaardingen – 2019 Raadsprogramma

Inleiding

Vlaardingen wil een aantrekkelijke en leefbare stad zijn waar bewoners, bezoekers, werkers en ondernemers zich thuis voelen en willen wonen, werken, leven en meedoen. Om die stad te kunnen zijn, is het nodig de kracht van de stad te verbinden met de inzet van de gemeente en andere organisaties. Dit vraagt om een andere rol van de gemeente. Een gemeente die niet meer boven inwoners, ondernemers en maatschappelijke partijen staat maar een gemeente die meewerkt aan maatschappelijke opgaven als een gelijkwaardige partij. Dit vraagt om een andere houding van alle betrokkenen.

In de ambtelijke organisatie wordt ingezet op Ramen en Deuren open.

Tot voor kort had de gemeente Vlaardingen een Programma Participatie: “Van meepraten naar zelf doen”. Tegelijkertijd is eind 2016 gestart met ‘Ramen en deuren open’, met meer focus op de stad. Als overheid sluiten wij meer aan bij de leef- en denkwereld van de bewoners, instellingen en ondernemers. Dat sluit ook aan bij de missie ‘Vlaardingen werkt. Samen!’. De uitdaging is de ambities van de stad te verbinden met wat inwoners belangrijk vinden.

Deze notitie is als volgt opgebouwd.

1. [Wat doen we al, een paar praktijkvoorbeelden uit Vlaardingen](#)

In Vlaardingen wordt al veel geparticipeerd. In deze paragraaf worden enkele voorbeelden uitgelicht.

2. [Lessons learned](#)

Er is de afgelopen jaren ervaring opgedaan op het gebied van dialoog met inwoners. Deze ervaring wordt gebruikt om de komende periode met de wijken in gesprek te gaan met o.a. inwoners, stichtingen, verenigingen en bedrijfsleven. Op deze manier wordt er samen gewerkt aan één stad!

3. [Participatieladder](#)

In het raadsprogramma is een participatieladder opgenomen. De komende jaren werken we volgens deze ladder.

4. [Voorstel voor participatie raadsprogramma \(jaarschijf 2019\)](#)

Bij het vaststellen van het raadsprogramma (4 oktober 2018) is afgesproken dat per onderwerp in het raadsprogramma wordt gezien of en in welke mate participatie plaats kan vinden. In deze paragraaf wordt per onderwerp een voorstel voor participatie gedaan.

5. De participatieproeftuin

Naast de in paragraaf 4 voorgestelde participatie op de onderwerpen uit het raadsprogramma, stellen we voor om de komende raadsperiode een participatieproeftuin in te richten. Hierin kunnen we verschillende pilots op het gebied van participatie uitvoeren, en daarvan leren.

1. Wat doen we al, een paar praktijkvoorbeelden uit Vlaardingen

In de afgelopen jaren zijn op verschillende manieren participatietrajecten gestart. Onderstaand wordt een aantal van de trajecten die hebben plaatsgevonden, beschreven. Deze lijst is uiteraard niet utputtend

De gemeente Vlaardingen doet de ramen en deuren open bij beheer en onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte

Beheer en onderhoud zijn noodzakelijk om de kwaliteit van de openbare ruimte te waarborgen. Waar mogelijk worden de wensen van inwoners betrokken bij het ontwerp van de inrichting. De gemeente organiseert informatieavonden (bewonersavonden) waar de dialoog wordt aangegaan met inwoners, communiceert via lokale media en de gemeentelijke website. Bij onderhoudswerkzaamheden wordt in overleg met inwoners de hinder zoveel mogelijk beperkt.

Water en riolering zijn thema's die leven onder de inwoners. De gemeente nodigt de wijk uit bij rioolinspecties en geeft toelichting op de werkzaamheden.

Visie op de Marathonwegzone

Hierin is met een denktank van bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden in 12 sessies is geëxperimenteerd op het niveau van co-creatie. Dit was een pilot in het kader van de Omgevingswet.

De gemeente Vlaardingen faciliteert en laat inwoners in de Oostwijk dromen

Inwoners in de Oostwijk worden geënthousiasmeerd om hun wensen en dromen in hun wijk kenbaar te maken. Dit leverde tal van 'dromen' op die de wijk mooier maken voor jong en oud. De gemeente faciliteert, stimuleert en helpt de dromen van de inwoners te realiseren.

Bewonersavond Dromen in de Oostwijk.

Bestuurlijk experiment Broekpolder

Hier is al ruim 10 jaar veel ervaring opgedaan op het niveau van co-creatie en zelfontwikkeling. Het gaat hier om het vierde 'kwadrant' van Vlaardingen met een oppervlakte van 440 hectare (uniek in Nederland). De successen zijn in de praktijk te zien, zoals het Klauterwoud, De Ruigte en het mountainbike parcours.

De gemeente Vlaardingen in dialoog met bewoners over beleid mobiliteit en parkeren

Inwoners worden actief betrokken bij de totstandkoming van beleid, zoals mobiliteit en parkeren. O.a. is het beleid voor Parkeren ontwikkeld op basis van dialoog en enquêtes bij ca. 10.000 huishoudens.

Actieplan Mobiliteit en herijking Parkeerbeleid

Woningbouwprojecten

Bij de 100 woningbouwprojecten wordt standaard participatie toegepast; een recent voorbeeld zijn de Warmelo-panden, waarin de stad de mogelijkheid wordt geboden om aan te geven wat zij willen in plaats van dat de gemeente vooraf eisen en randvoorwaarden oplegt.

De gemeente Vlaardingen stimuleert een duurzame toekomst in The Next Generation Woonwijk Holy

Wonen in een duurzame woning in een wijk waar inwoners zich met elkaar verbonden voelen en waar alle generaties een hoge kwaliteit van leven ervaren. De gemeente Vlaardingen brengt inwoners en partijen bij elkaar om te bouwen aan een duurzame woonwijk. De gemeente Vlaardingen ondersteunt en verbindt. De Drevenbuurt is een onderdeel van de Next Generation woonwijk Holy. Hier worden lokale initiatieven gebundeld op het gebied van duurzaamheid, economie en sociale cohesie. Buurtbewoners streven samen naar een duurzame toekomst.

Bewonersavond The Next Generation Woonwijk Holy

De gemeente Vlaardingen helpt ouderen bij gratis openbaar vervoer

Op 1 december 2018 is de proef gratis reizen voor AOW-ers gestart. Voor veel mensen is mobiliteit en openbaar vervoer een vanzelfsprekendheid. Voor ouderen blijkt dat complex. De gemeente gaat in gesprek met ouderen om hen te informeren en te ondersteunen, denk aan het inschrijven en aanmelden, het aanvragen van een OV Chipkaart, etc.

In dialoog met ouderen in Vlaardingen.

2. Lessons learned

Participatie is op tal van plaatsen in onze gemeente aanwezig en ook de komende periode wordt concreet aan de slag gegaan met participatie. Participatie geschiedt op verschillende manieren en leidde tot tal van acties die bijdroegen aan toegevoegde waarde voor de stad.

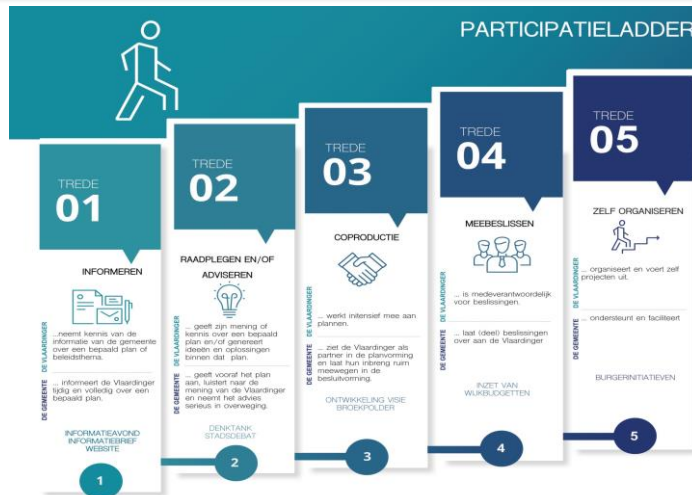
Over de inzet van participatie kunnen we het volgende concluderen:

- De gemeente was reeds intensief in gesprek met bewoners bij het realiseren van ambities. Bijvoorbeeld bij beheer en onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte door middel van o.a. bewonersavonden;
- Participatie laat zien dat inwoners zelf in staat zijn om bij te dragen aan thema's en bereid zijn om actief mee te werken in de stad. Denk aan de Wijkdeals in de openbare ruimte. Hierbij verzorgen de inwoners zelf het onderhoud en de gemeente heeft een faciliterende rol;
- In de participatie aanpak 'Dromen in de Oostwijk' worden inwoners gestimuleerd om te Dromen. De gemeente ondersteunt bij de realisatie hiervan. De samenwerking heeft een positief effect op het imago van de gemeente bij inwoners;
- Participatie en dialoog zorgt voor meer begrip, bewustwording en bewustzijn bij inwoners over de (soms beperkte) rol van de gemeente en hun eigen rol en invloed;
- Door in gesprek te gaan en inwoners te betrekken ontstaat een grotere bereidheid tot participatie. Participatie bevordert niet alleen het gesprek tussen de gemeente, maatschappelijke organisaties en inwoners, maar ook tussen inwoners onderling;
- Deze aanpak kost relatief veel ambtelijke inzet en energie. Daar staat tegenover dat de tevredenheid van de inwoners lijkt toe te nemen en daarmee wellicht ook de bereidheid om zelf aan de slag te gaan;
- Participatie is geen draagvlakmachine. Van te voren moet helder zijn wat ermee wordt beoogd en binnen welke kaders het kan plaatsvinden. Het proces rondom de Marathonweg maakt dit wel duidelijk.
- Een belangrijke vraag is of de inwoners waarmee de gemeente in gesprek is altijd een daadwerkelijke afspiegeling vormen van 'de wijk'. De ambitie is om alle groepen en zeker jongeren op alternatieve manieren in staat stellen te participeren.
- Woningbouwprojecten waar duidelijk is geworden dat vroegtijdige betrokkenheid van omwonenden van groot belang is voor het proces.
- Participatie ontslaat de overheid niet van de verplichting om het algemeen belang te bewaken en daar keuzes in te maken;
- In deze fase blijkt de rol van de gemeente als aanjager en facilitator noodzakelijk. Welke rol de gemeente in de toekomst zal hebben bij de diverse vormen van participatie dient nog nader uitgewerkt te worden.

Er zijn al stappen gezet om de participatie van inwoners te stimuleren en vergroten. De gemeente Vlaardingen zal dit de komende jaren dan ook continueren en uitbreiden.

3. Participatieladder uit het raadsprogramma

Een participatieladder is een hiërarchische ladder van participatievormen, gerangschikt naar de mate waarin participatie mogelijk is. Met een participatieladder is de mate van invloed die burgers kunnen uitoefenen te toetsen. Participatieladders worden onder andere door gemeentes gebruikt om te beoordelen welke graad van participatie binnen een bepaalde beleidscyclus geschikt is.

Participatieladder gemeente Vlaardingse (zie raadsprogramma).

De participatieladder helpt de gemeente Vlaardingse om participatie bewust in te zetten en te bepalen op welke thema's participatie wenselijk is. Daarnaast is de participatieladder een hulpmiddel om keuzes te maken in de wijze waarop en mate waarin bewoners gevraagd wordt te participeren. Immers, de ruimte en mogelijkheden voor inspraak zullen per thema verschillen.

4. Voorstel voor participatie raadsprogramma (jaarschijf 2019)

Bij het vaststellen van het raadsprogramma (4 oktober 2018) is afgesproken dat per onderwerp in het raadsprogramma wordt bezien of en in welke mate participatie plaats kan vinden.

Er zijn verschillende doelgroepen te onderscheiden bij participatie: inwoners, organisaties/instellingen en bedrijven/ondernemers.

Op basis van de planning van het raadsprogramma is per onderwerp de vraag beantwoord of het onderwerp zich leent voor participatie, en zo ja met/voor welke doelgroep en op welke trede van de ladder we dit kunnen insteken.

Onderstaand treft u de voorgestelde participatietreden waarbij opgemerkt dient te worden dat de grens tussen de treden niet altijd heel scherp is en dat ook in overleg met de deelnemers mogelijk nog wijzigingen doorgevoerd kunnen worden.

2019 – 1 ^e kwartaal	
Onderwerp	Voorgestelde participatie
Keuzenotitie Marathonwegzone	Is reeds via coproductie (trede 3) tot stand gekomen.
Keuzenotitie huisvesting arbeidsmigranten	Geen participatie op de genoemde maatregelen. Wanneer we over gaan tot het aanwijzen van locaties moeten we inwoners informeren (trede 1).
Raadsvoorstel Actualisatie actieplan economie	Raadplegen (trede 2) met de EAV en het IKV. Individuele ondernemers ook raadplegen (trede 2)
Raadsvoorstel Leegstandsverordening	Geen participatie. Na vaststelling van verordening informeren via gebruikelijke kanalen.
Raadsvoorstel Actualisatie horecanota	Is via raadpleging (trede 2) van Koninklijke Horeca Nederland – afdeling Vlaardingen tot stand gekomen.
Raadsvoorstel Actualisatie evenementennota – en agenda	Is via raadpleging (trede 2) van ondernemers en organisaties tot stand gekomen.
Raadsvoorstel nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid	Geen participatie. Betreft een intern document.
Raadsvoorstel Integraal Onderwijshuisvestingplan (=IHP)	Is samen met partijen uit het onderwijsveld via raadpleging (trede 2) tot stand gekomen.
Raadsvoorstel Onderwijsachterstandenbeleid	Raadplegen (trede 2) van onderwijsinstellingen, leerplicht en andere betrokkenen. Betrekken we hier ook ouders? Mogelijk via ouderverenigingen van scholen.
Raadsvoorstel Evaluatie wijkteams	Is gereed. Geen participatie.
Raadsvoorstel Mantelzorg en vrijwilligers	Coproductie (trede 3) met betrokken organisaties

2019 – 2 ^e kwartaal	
Onderwerp	Voorgestelde participatie
Startnotitie Armoedebeleid	Voor een startnotitie geldt dat de keuze voor en vormgeving van een participatietraject daar onderdeel van uitmaakt.
Startnotitie Experimenteren met nieuwe vormen van democratie	Zie hierboven.
Startnotitie Kwaliteitsverbetering in het onderwijs	Zie hierboven.
Startnotitie Inventarisatie bovenwettelijke taken	Zie hierboven.
Raadsvoorstel Unileverterrein (planning mede afhankelijk van externe partijen)	Gemeente heeft geen zeggenschap over de ontwikkeling van het Unileverterrein. Aan de t.z.t. ontwikkelende partij wordt meegegeven dat actieve participatie onderdeel dient te zijn van de verder planvorming.
Raadsvoorstel Integratie, taallessen voor migranten	Coproductie (trede 3) met betrokken organisaties/instellingen.
Raadsvoorstel Vlaardingen Regenbooggemeente	Coproductie (trede 3) met betrokken partijen zoals COC en LHBTI-belangenvereniging.
Themabijeenkomst Eenzaamheid	Een themabijeenkomst heeft meestal het karakter van informeren (trede 1).
Themabijeenkomst Regionale afspraken sociale woningbouw	Zie hierboven.

2019 – 3 ^e kwartaal	
Onderwerp	Voorgestelde participatie
Keuzenotitie Lokale lasten	Geen participatie.
Keuzenotitie Nascheiding afval en halvering hoeveelheid restafval per Vlaardinger	Dit betreft de inzet van verschillende maatregelen om houding en gedrag t.a.v. scheidingsgedrag te beïnvloeden. Het is dus van belang om niet alleen inwoners, maar ook VvE's, Woningbouwcorporaties, etc. hierbij te betrekken. Voorgesteld wordt dit via raadplegen (trede 2) en coproductie (trede 3) in te steken.
Raadsvoorstel Integrale kindcentra	Raadplegen (trede 2) van betrokken organisaties/instellingen, zoals onderwijs, kinderopvang, BOINK.
Raadsvoorstel Groen stembusakkoord	Raadplegen (trede 2) van betrokken organisaties.
Raadsvoorstel Mobiliteitsagenda, inclusief Stembusakkoord 'Vlaardingen beste fietsstad'	Deze agenda bevat o.a. een integrale aanpak voor bereikbaarheid van de stad, de ontsluiting van de Rivierzone en aandacht voor langzaam verkeer en openbaar vervoer. Verkeersveiligheid is hierbij altijd het randvoorwaardelijke uitgangspunt. Voorgesteld wordt deze agenda dmv coproductie (trede 3) met alle betrokkenen op te stellen.
Informatiemarkt Cultuurbeleid	In het raadsprogramma staat dat we een informatiemarkt organiseren om met vertegenwoordigers van de culturele instellingen en inwoners te spreken over de ambities van een ieder met betrekking tot kunst, cultuur en erfgoed. Voorgesteld wordt de markt dmv coproductie (trede 3) vorm te geven.
Themabijeenkomst Monitor sociaal domein	Een themabijeenkomst heeft meestal het karakter van informeren (trede 1).

2019 – 4 ^e kwartaal	
Onderwerp	Voorgestelde participatie
Raadsvoorstel Toekomstvisie	De toekomstvisie wordt een leidend document voor Vlaardingen voor de komende 20 jaar. Het participatieniveau zal niet worden gekoppeld aan een specifieke trede van de participatieladder. De gemeente is procesbegeleider. De mate van participatie wordt voorafgaande aan de start van het procesonderdeel met uw raad besproken.
Raadsvoorstel Integraal Veiligheidsplan 2020-2023	Raadplegen (trede 2) van zowel inwoners als betrokken instanties.
Themabijeenkomst dienstverlening en digitale communicatie	Een themabijeenkomst heeft meestal het karakter van informeren (trede 1).

5. Participatie Proeftuin

Naast de in paragraaf 4 voorgestelde participatie op de onderwerpen uit het raadsprogramma, zal de gemeente de komende raadsperiode een participatieproeftuin inrichten. Hierin kunnen verschillende pilots worden uitgevoerd die na afloop worden geëvalueerd. Denk hierbij aan vragen zoals:

- Resultaat, wat heeft het opgeleverd
- Wat is de rol van de gemeente
- Wat is de rol van de inwoners
- Kansen en knelpunten
- Mogelijkheden voor verbreding

De volgende pilots worden de komende periode uitgevoerd:

Volledig Zelfbeheer openbare ruimte in Vlaardingen

De inwoners bepalen zelf het onderhoudsniveau van een areaal in de openbare ruimte en zorgen samen met partners (b.v. een lokaal groenbedrijf) ook voor de uitvoering hiervan. Bij deze pilot krijgen inwoners een burgerbegroting overgedragen en bepalen zij de besteding hiervan. De realisatie van deze pilot is 2020.

Right to Challenge (R2C) Vlaardingen

Bij R2C kunnen bewoners taken van gemeenten overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen dan de gemeente. Het voorstel kan betrekking hebben op verschillende thema's, denk aan zorg, onderwijs, mobiliteit, openbare ruimte etc. Bewoners krijgen met R2C daadwerkelijk de mogelijkheid om hun idee te gaan uitvoeren. Inwoners dienen een voorstel cq. Challenge in. Inwoners zorgen zelf voor de opzet, uitvoering en instandhouding van het voorstel. De gemeente gaat een loket inrichten Right to Challenge. Wij hopen dat er in 2019 initiatief vanuit de maatschappij wordt genomen tot een R2C, waarin wij als gemeente kunnen faciliteren.

Wijkschouw

Voor het onderhoud van de openbare ruimte wordt de beeldsystematiek gehanteerd. Vanuit 'Ramen en Deuren open' willen we de dialoog aangaan met bewoners over de beeldsystematiek en hoe zij de onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte ervaren. De gemeente gaat in 2019 een wijkschouw organiseren met inwoners. Samen wordt gekeken naar kansen, mogelijkheden en knelpunten.

Herontwikkeling Koningin Wilhelminakade

Bedrijven en particulieren in dit gebied hebben de handen ineen geslagen en een plan van aanpak voor de herontwikkeling van de KW-haven opgesteld, een zgn 'gebiedspaspoort'. Wij gaan dit faciliteren door een bedrag van € 24.500 beschikbaar te stellen.

Relatie met programma Implementatie Omgevingswet

De ervaringen worden opgedaan in de proeftuin zijn waardevol en dragen bij aan het inzicht in de andere manier van werken en daarmee aan de implementatie van de omgevingswet.